

فصلنامه اطلاع رسانی در حوزه نقد و تصحیح متون، نسخه شناسی و ایران شناسی

دوره سوم، سال چهارم، شماره یکم و دوم، بهار - تابستان ۱۳۹۸ [انتشار: زمستان ۱۳۹۹]

سرسختن: دیپلماسی فرهنگی و میراث مکتوب • نظام تعریف/علی اشرف صادقی • معرفی سه منبع کهن رباعیات خیام / سید علی میرافضلی • سیدمهره و شکبه / علی صفی آققله • چند نکته و لغت از «مواهب الہی» معین الدین یزدی / احمد پنهانی • توضیحاتی درباره چند تن از مملو حان موزجوری دامغانی / راضیه آبدیان • تصحیح پیتی از طلیان مرغری / محسن احمدوندی • خاکم به دهان، درباره سابقه یک مثل / ویلہم باخرا، ترجمہ: سہاس ریوندی • نگاہی بہ «تأثیر ادبیات فارسی در ادبیات انگلیسی» / مجالدین کیوانی • نقد و بررسی «دیوان ازرقی هروی» / مجالدین کیوانی • توضیحاتی درباره «بخشی از تفسیری کهن بہ پارسی» / مسعود قاسمی • رباعیات ختام بہروایت شیخ محمود بیروذاتی / سید علی میرافضلی • «تلفظ در شعر کهن فارسی»: سرشتی بایدہا و ناپیدہای پژوهش / علی شاپوران • حکایتی ساختگی از قرآنہای خطی افغانستان: نقادی بر کتاب «حکایت قرآنہای ناپیدای افغانستان» و مقالہ «آغازی بر فہرست نگاری مخطوطات افغانستان» / مصوبہ نظری • نگاہی بہ تصحیح «خلاصۃ الاشعار و زیۃ الافکار (بخش یزد و کرمان و نواحی آن)» / مرتضی موسوی • معرفی و نقد کتاب «ناصر خسرو» / حسن حیدر زادہ سردرود • نقد و بررسی ترجمہ «شکوئتلا» / سید احمد رضا قائم مقامی • دورنمایی از کتاب «قرآن موزخان» / زینب سادات ایلچی • نگاہی منتقدانہ بہ مقالہ «سنگ نبشتہای نویافتہ در آرامگاہ داریوش بزرگ در نقش رستم (DNF)» / سہیل دلشاد • ریشہ شناس چہ می کند (۶-۱۰) / سید احمد رضا قائم مقامی • آثار نعیمہ مصطفی افندی / نصراللہ صالحی

فهرست

سرخن

دپلماسی فرهنگی و میراث مکتوب ۵-۳

جستار

نظام تعریف / علی‌اشرف صادقی ۷-۶
معرفی سه منبع کهن رباعیات ختیم / سید علی میرافضلی ۱۳-۸
سپیدمهره و شنکجه / علی صفری آق‌قلعه ۱۷-۱۴
چند نکته و لغت از «مواهب الهی» معین‌الدین یزدی / احمد بهنامی ۲۱-۱۸
توضیحاتی درباره چند تن از ممدوحان منوچهری دامغانی / راضیه آبادیان ۲۷-۲۲
تصحیح بیت‌ی از طیتان مرغزی / محسن احمدوندی ۳۰-۲۸
خاکم به دهان، درباره سابقه یک مثل / ویلهلم باخر؛ ترجمه: سپاس ریوندی ۳۳-۳۱

نقد و بررسی

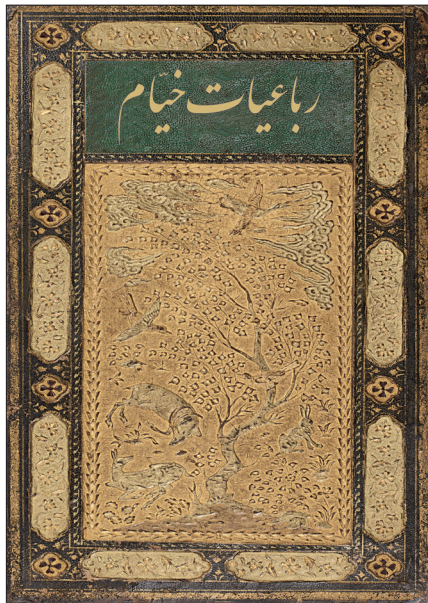
نگاهی به «تأثیر ادبیات فارسی در ادبیات انگلیسی» / مجتالدین کیوانی ۴۹-۳۴
نقد و بررسی «دیوان ازرقی هروی» / مجتالدین کیوانی ۵۴-۵۰
توضیحاتی درباره «بخشی از تفسیری کهن به پارسی» / مسعود قاسمی ۶۴-۵۵
نکاتی درباره «تفسیر قرآن پاک» / مسعود قاسمی ۷۱-۶۵
رباعیات ختیم به روایت شیخ محمود پیربوداقی / سید علی میرافضلی ۷۵-۷۲
«تلفظ در شعر کهن فارسی»: سرمشق‌های پزوهش / علی‌شاپوران ۱۰۴-۷۶
حکایتی ساختگی از قرآن‌های خطی افغانستان: نقدی بر کتاب «حکایت قرآن‌های ناپیدای افغانستان»
و مقاله «آغازی بر فهرست‌نگاری مخطوطات افغانستان» / معصومه نظری ۱۰۸-۱۰۵
نگاهی به تصحیح «خلاصة الاشعار و زیدة الافکار (بخش یزد و کرمان و نواحی آن)» /
مرتضی موسوی ۱۲۵-۱۰۹
معرفی و نقد کتاب «ناصر خسرو» / حسن حیدرزاده سردرود ۱۳۶-۱۲۶
نقد و بررسی ترجمه «شکونتلا» / سید احمد رضا قائم‌مقامی ۱۴۱-۱۳۷
دورنمایی از کتاب «قرآن مورخان» / زینب سادات ابیطی ۱۴۶-۱۴۲
نگاهی منتقدانه به مقاله «سنگ‌نبشته‌ای نویافته در آرامگاه داریوش بزرگ در نقش رستم (DNF)» /
سهیل دلشاد ۱۵۹-۱۴۷

پژوهش‌هایی در باب تحقیق

ریشه‌شناس چه می‌کند؟ (۶-۱۰) / سید احمد رضا قائم‌مقامی ۱۶۶-۱۶۰

ایران در متون و منابع عثمانی (۲۱)

آثار نعیم مصطفی افندی / نصر الله صالحی ۱۷۰-۱۶۷

رباعیات خیّام به روایت شیخ محمود پیربوداقی

سید علی میرافضلی

alimirafzali@yahoo.com

Ouseley140 در کتابخانه بادلیان آکسفورد نگهداری می‌شود. شیخ محمود هروی، از خوشنویسان به‌نام آن دوره است و به‌واسطه برخورداری از حمایت پیربوداق قراقویونلو (د. ۸۷۰ق) و اتصال به دربار او، گاهی با نسبت «پیربوداقی» رقم می‌زده‌است. از آثار کتابت‌ی شیخ محمود نسخه‌های متعددی در دست است (رک. بیانی، ۱۳۴۸: ۳/ ۸۹۳-۸۹۴؛ سه‌کی، ۱۳۸۹: ۵۲) که من خود، تصویر دو نسخه آن را دیده‌ام و هر دو در کمال نفاست است: دیوان حافظ سعد تبریزی، به‌تاریخ ۸۶۴ق (موزه بریتانیا، ۱۱۸۶۴) و دیوان امیری، به‌تاریخ ۸۶۹ق (فاتح استانبول، ۳۷۷۹).

شهرت دستنویس آکسفورد بین خیّام‌پژوهان به دو علت است، نخست آنکه متن پایه ترجمه آزاد ادوارد فیتزجرالد، شاعر شهیر انگلیسی، از رباعیات خیّام بوده‌است. رونوشت این دستنویس را ادوارد کاول، دوست و مشوق فیتزجرالد، در اوت ۱۸۵۶م به او هدیه داد (حسینی، ۱۳۹۷: ۴۴). کاول، حدود یک سال بعد، رونوشت دستنویس کلکته را نیز از هندوستان برای فیتزجرالد فرستاد. اما فیتزجرالد تقریباً کار ترجمه رباعیات خیّام را به پایان برده‌بود و نسخه اخیر تأثیر چندانی بر کار او نگذاشت (همان: ۵۲، ۷۳). دیگر علت شهرت دستنویس آکسفورد، تاریخ آن است که تا امروز همچنان قدیم‌ترین

رباعیات خیّام. نسخه‌برگردان دستنویس مورخ ۸۶۵ق کتابخانه بادلیان آکسفورد. ترجمه انگلیسی رباعیات: ادوارد هرون‌آلن. تهران: میراث مکتوب، ۱۳۹۹ش.

رباعیات منسوب به خیّام از دو طریق به دست ما رسیده‌است: منابع کهن و مجموعه‌های مدوّن. منظور از منابع کهن ۳۵ متن قدیمی است که در لابه‌لای مطالب و منقولات آنها، یک یا چند رباعی منسوب به خیّام به چشم می‌خورد. این متون، شامل کتاب‌های دینی، تاریخی، عرفانی، جنگ‌ها و مجموعه‌های نظم و نثر است که تاریخ تألیف و گردآوری آنها بین ۶۰۰ تا ۸۱۴ هجری قمری است. برخی از رباعیات منسوب به خیّام در متون قبل از این تاریخ نیز بدون ذکر نام گوینده یافت می‌شود، مانند آنچه در دستور الملوک شادانی یا روح الارواح سمعانی و سندبادنامه ظهیری سمرقندی نقل شده‌است.

گروه دوم مجموعه‌های مدوّن است. تدوین رباعیات منسوب به خیّام، به احتمال بسیار، در اواسط قرن نهم هجری و حدود سیصد سال بعد از مرگ خیّام صورت پذیرفته‌است. قدیم‌ترین این مجموعه‌ها دست‌نوشته است که شیخ محمود پیربوداقی در دهه آخر صفر سال ۸۶۵ هجری در دارالملک شیراز گردآوری و کتابت کرده و مشتمل بر ۱۵۸ رباعی است. این دستنویس به شماره

می‌توان تصوّر کرد رباعیّاتی که دارای چنین نظمى هستند از مأخذى واحد سرچشمه می‌گیرند. در میان نسخه‌هایی که دیده‌ام، دستنویسى نیافته‌ام که با تنظیم پیربوداقي تطابق کامل داشته‌باشد. تنها آغاز نسخه Pers. 1417 کتابخانه ملی پاریس تا حدودى با دستنویس آکسفورد یکسان است. نسخه مذکور را فخرالدین احمد کاتب به سال ۸۷۹ق در شیراز کتّاب کرده و دربردارنده ۲۶۸ رباعى است.

در مورد اهمیّت مجموعه‌های مدوّن اتفاق نظرى بین خیّام‌پژوهان وجود ندارد. گروهى معتقدند که چنین تدوین‌هایی بر اساس منابع قبلى شکل گرفته‌است و باید در انتخاب رباعیّات خیّام بدانها توجه داشت. در مقدمه کتاب حاضر که به‌قلم اکبر ایرانی نگاشته شده، این نظر مورد قبول واقع شده‌است (ص یازده). گروهى دیگر (هدایت، فروغى، ذکاوتى)، بر گزینش دو مرحله‌ای تأکید دارند و می‌گویند ابتدا باید رباعیّات کلیدی را بر اساس منابع کهن شناسایی کرد و بر اساس آنها رباعیّات موجود در این قبیل مجموعه‌ها را سنجید و برگزید. ذکاوتى، در کنار منابع کهن، نقل یک رباعى در سه مجموعه را شرط انتخاب خود دانسته‌است (ذکاوتى، ۱۳۹۲: ۲۳۴). کریستن‌سن نحوه تنظیم و توالی مجموعه‌ها را ملاک قرار داده و بر آن است که رباعى‌ای که در پنج منبع از منابع گروه ب یا دو متن از گروه الف (با شرط‌های خاص) آمده، اصالت بیشتری دارد (کریستن‌سن، ۱۳۷۴: ۷۱). وی در نهایت ۱۲۱ رباعى را برگزیده که فقط بیست تائى آن با دستنویس آکسفورد (متن حاضر) مشترک است.

بنده معتقدم که هیچ کدام از این مجموعه‌های مدوّن، از جمله دستنویس پیربوداقي، نمی‌تواند در شناخت رباعیّات اصیل خیّام کمکی به پژوهشگران کند، و بلکه موجب لغزش آنان خواهد بود. دلایلى برای این نظر دارم که در مقدمه کتاب رباعیّات خیّام و خیتامانه‌های پارسی (میرافشلی، ۱۳۹۹: ۷۶-۷۸) بدان پرداخته‌ام. تنها به دو مورد آن اشاره می‌کنم و می‌گذرم. سرمایه ما از رباعیّاتی که در منابع کهن آمده، حدود ۱۵۶ رباعى است که با ۱۵۸ رباعى دستنویس آکسفورد (متن حاضر) برابری می‌کند. فکر می‌کنید این دو گروه از منابع، چند رباعى مشترک داشته‌باشند؟ فقط

دستنویس مدوّن رباعیّات منسوب به خیّام به شمار می‌رود. این دستنویس، به‌جهت کمال هنرى‌اش نیز، مورد توجه هنردوستان و مورّخین تاریخ هنر ایرانی است.

نخستین بار، ادوارد هرون‌آلن به‌سال ۱۸۹۸م، تصویر نسخه شیخ محمود پیربوداقي را به‌همراه متن حروفى و مقدمه‌ای در اهمیت آن، و مؤخره‌ای در کیفیت استفاده فیتزجرالد از رباعیّات موجود در آن، در لندن به چاپ رساند. هرون‌آلن ۱۵۸ رباعى دستنویس را به انگلیسى ترجمه کرد که آن ترجمه، در چاپ حاضر به‌تمامى نقل شده‌است. در ایران، متن حروفى این دستنویس یک بار به‌ضمیمه تقویم تربیت انتشار یافت (تبریز، ۱۳۰۶ش) و بار دیگر، به‌همت حسین پژمان بختیاری (تهران، ۱۳۱۸ش).

آرتور کریستن‌سن، مجموعه‌های مدوّن رباعیّات خیّام را از لحاظ نوع تدوین و تنظیم (توالی)، به چند گروه تقسیم کرده‌است: الف. نسخه‌هایی که فاقد نظم الفبایى هستند؛ ب. آنها که بر اساس حروف تهجّی قافیه‌ها تنظیم شده‌اند؛ و ج. آنها که نظم مزدوج دارند، یعنى هم نظم الفبایى بر اساس قافیه بر آنها حاکم است و هم ترتیب حرف اوّل رباعى مدّ نظر قرار گرفته‌است (کریستن‌سن، ۱۳۷۴: ۵۴). در فهرست کریستن‌سن، دستنویس آکسفورد (متن حاضر)، نماینده این گروه آخر است. به نظر او، این نوع تنظیم، متأخّرتر از دو تنظیم دیگر است (همان: ۷۰). اگرچه، در بین همه دستنویس‌هایی که او بررسی کرده، نسخه آکسفورد جزو قدیم‌ترین‌هاست.

در نسخه پیربوداقي (یا نسخه مرجع او) شعرهای خیّام با یک رباعى تحمیدیه آغاز می‌شود که از دید گردآورنده، نشانگر موخّد بودن گوینده است (ص ۲):

گر گوهر طاعتت نسفتم هرگز
گرد گنه از چهره نرفتم هرگز
با این همه نومید نیم از کرم
زان رو که یکى را دو نگفتم هرگز!

رباعى بعدى نیز در همین حال و هواست: «با توبه خرابات اگر گویم راز» (ص ۲-۳). بعد از آن است که نظم الفبایى رباعیّات آغاز می‌شود. آخرین رباعى مجموعه نیز فاقد نظم الفبایى است: «ماه رمضان برفت و شوّال آمد» (ص ۸۱).

۲۳ رباعی (کمتر از ۱۵ درصد)! یعنی ۱۳۳ رباعی موجود در منابع کهن، هیچ جایی در انتخاب پیربوداقی نداشته و به جای آن، رباعیاتی انتخاب کرده که در منابع کهن از آنها خبری نیست. اکنون از زاویه دیگری به این موضوع نگاه می‌کنیم. طی ۳۰۰ سال که از روزگار خیّام گذشته، به تدریج دفتری از رباعیات منسوب به خیّام با اتکا به ۳۵ متن، مشتمل بر ۱۵۶ رباعی، فراهم آمده‌است و ادبای ما، درست یا نادرست، چنین رباعیاتی را از خیّام می‌دانسته‌اند. ظرف ۴۰ سال، ناگهان بیش از ۱۳۰ رباعی به این تعداد اضافه شده‌است. این سؤال برای هر کسی پیش می‌آید که این رباعیات اضافه از کجا آمده و چگونه به دفتر رباعیات منسوب به خیّام راه یافته‌است؟ بنابراین، این گفتار که گردآورندگانی از قبیل شیخ محمود پیربوداقی رباعیات را از خلال منابعی که در دسترس داشته‌اند تدوین کرده‌اند و مجموعه‌های ایشان بازتاب‌دهنده منابع پیشین است نه سلیقه شخصی، محتاج بازنگری است.

شگفتی ما آنجا بیشتر می‌شود که بدانیم نه فقط اشتراک میان رباعیات منابع کهن با دستنویس آکسفورد ناچیز است (کمتر از ۱۵ درصد) بلکه نبود هم‌پوشانی بین رباعیات این مجموعه و مجموعه طربخانه، که دو سال بعد از نسخه پیربوداقی گردآوری شده (در ۸۶۷ق)، نیز بسیار معنادار است. از ۱۵۸ رباعی دستنویس آکسفورد (متن حاضر)، فقط ۳۸ فقره آن در طربخانه دیده می‌شود، در حالی که حجم رباعیات طربخانه تقریباً سه برابر نسخه پیربوداقی است (۵۵۹ رباعی). باید به محققان حق داد که در اصالت و ارزش استنادی این قبیل مجموعه‌ها تردید نکنند.

این سخنان به منزله نفی اهمیت نشر این آثار نیست. اتفاقاً دسترسی آسان محققان به چنین منابعی فضای بهتری برای داوری فراهم می‌کند. ضمن اینکه ارزش متنی این دستنویس امری جدا از ارزش هنری و تاریخی آن است. این دستنویس گردش تاریخی رباعیات منسوب به خیّام و نوع پسندهای ادیبان قرن نهم را به خوبی نشان می‌دهد. آنچه برای پیربوداقی و حامی بزرگ او اهمیت داشته، نه اصالت و استناد که احتمالاً لذت بُردن از متن، چه از جنبه ادبی و چه از لحاظ بصری (هنری)، بوده‌است.

نوع انتخاب رباعیات این دستنویس، ناهمگونی سبکی (زبان و معنا) بین رباعیات، و وجود برخی ضبط‌های سست و تکرارِ قافیه، نشان می‌دهد که چگونه سطح سلیقه ادبی و سخن‌سنجی ادبای دوره تیموری افول کرده بوده‌است؛ تا آنجا که درک درستی از تمایز سبک‌های شعر کهن پارسی، مسأله آمیزش اشعار قدیم و جدید، و اختلاط رباعیات شاعران دیگر با خیّام نداشته‌اند. نمود انحطاط ذوق و دانش ادبای آن دوره را می‌توان در پایین آمدن کیفیت آثار ادبی (چه در شعر و چه در نثر) و نوع گزینش‌های آنان مشاهده کرد، که مجال طرح آن اینجا نیست.

چاپ عکسی کتاب رباعیات خیّام با کیفیت خوب و برازندگی تمام صورت گرفته و تدارکِ دو نمایه بیت‌یاب، یکی بر اساس پایان بیت‌ها و دیگری بر اساس آغاز بیت‌ها، بر سودمندی کتاب افزوده‌است. همراه با تصویر نسخه، متن حروفی آن نیز عرضه شده‌است. گزارنده این بخش رویه یکسانی در نقل اشعار به کار نگرفته‌است و آشفتگی و بلا تکلیفی زیادی در رسم الخط رباعیات به چشم می‌خورد. در اغلب موارد، گزارنده به شیوه کتابت دستنویس پاینده بوده و کلمات و افعال و ضمایر و حروف اضافه را سر هم نوشته، ولی در جاهایی آنها را مطابق شیوه نوشتاری رایج، جدانویسی کرده‌است. موارد این ناهمگونی بسیار است و از ذکر همه آنها چشم می‌پوشم و فقط به چند مورد اشاره می‌کنم. کاتب، در اغلب موارد، است را به کلمه قبل چسبانده‌است. گزارنده نسخه، آن را گاهی جدا و گاهی چسبیده آورده‌است و گاه در یک مصراع، هر دو شکل دیده می‌شود: «اشکیست که خون دل درو پنهان است» (ش ۳۹)؛ «روزیست خوش و هوا نه گرم است و نه سرد» (ش ۶۷). پیاله و نه را تبدیل به پیاله‌ای و نه‌ای کرده (ش ۱۹، ۴۹)، اما خیمه‌ها، فسانه‌ها، چشمه‌ها، و فریضه‌ها را به قرار ضبط نسخه، به شکل خیمه‌ها، فسانه‌ها، چشمه‌ها، فریضه‌ها نوشته‌است (ش ۲۲، ۲۹، ۸۰، ۹۱). به جز را گاهی جدا آورده‌است (ش ۱۳۳) و گاهی طبق نسخه بجز (ش ۱۳۸)، و در یک رباعی، به هر دو صورت (ش ۵۳).

- تهران: ادانشگاه تهران.
- حسینی، مصطفی (مترجم) (۱۳۹۷). سرگذشت رباعیات: درنگی بر رباعیات خیام ترجمهٔ ادوارد فیتزجرالد. تهران: آگه.
 - ذکاوتی قراگزلو، علیرضا (۱۳۹۲). حکیم خیام نیشابوری. تهران: معین.
 - رشیدی تبریزی، یاراحمد (۱۳۶۷). طریخانه (رباعیات خیام). به تصحیح جلال الدین همایی. تهران: نشرهما.
 - سه‌کی، یوشیفوسا (۱۳۸۹). «شیخ محمود هروی». نامهٔ بهارستان، س ۱۱، ش ۱۶ (پاییز و زمستان): ۴۵-۶۰.
 - کریستن‌سن، آرتور (۱۳۷۴). بررسی انتقادی رباعیات خیام. ترجمهٔ فریدون بدره‌ای. تهران: توس.
 - میرافشاری، سید علی (۱۳۹۹). رباعیات خیام و خیامانه‌های پارسی. تهران: سخن.
 - کاتب در اغلب موارد به را به کلمهٔ بعد چسبانده‌است. گزارنده در بیشتر موارد به را جدا نوشته، ولی گاهی به نسخه وفادار مانده‌است: بجای (ش ۳۰).
 - در گزارش حروفی نسخه، دو مورد ناهمسانی با اصل دستنویس دیده می‌شود:
 - «هر لالهٔ پژمرده نخواهد بشکفت» (ش ۳۵)؛ دستنویس: هر لاله که پژمرد.
 - «از باد و هوا آتش کین را مفروز» (ش ۱۰۵)؛ دستنویس: از باد هوا.
- منابع
- بیانی، مهدی (۱۳۴۸). احوال و آثار خوشنویسان. ج ۳.

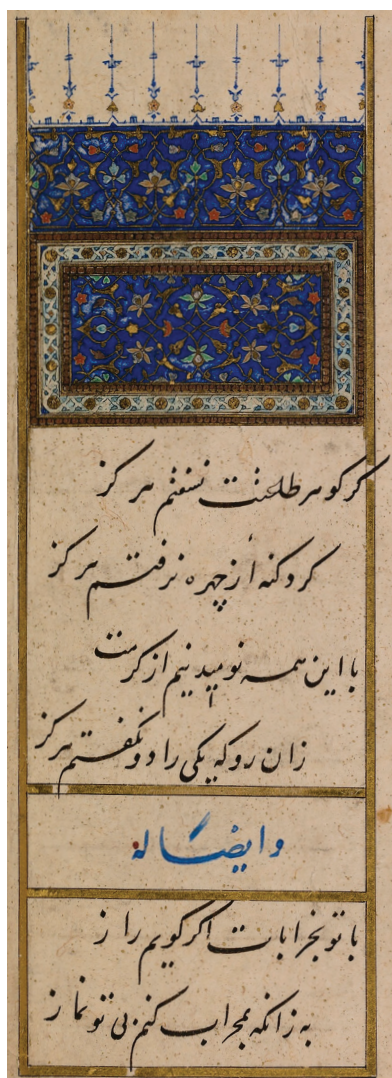

Table of Contents

Editorial

Cultural diplomacy and the written heritage	3-5
---	-----

Articles

Nizām-i Ta'rifā / Ali Ashraf SADEGHI.....	6-7
An introduction of three old sources of the <i>Rubā'īyyāt</i> of Khayyām / Seyyed Ali MIRAFZALI	8-13
<i>Sipīd-Muhra</i> and <i>Shankha</i> / Ali SAFARI AQ-QALEH	14-17
A few points and some words considering <i>Mawāhib-i Ilāhī</i> of Mu'tin ul-Dīn-i Yazdī / Ahmad BEHNAMI	18-21
Some remarks on several of Manūchihri-yi Dāmghānī's patrons / Raziye ABADIYAN.....	22-27
Editing a couplet of Tayyān-i Marghzi / Mohsen AHMADVANDI.....	28-30
Dust in my Mouth (I should not speak in such a manner): on the origin of an idiom / Wilhelm BACHER; Translated by Sepas RIVANDI	31-33

Reviews and Critiques

A look into <i>Persian Literary Influence on English Literature</i> / Majdoddin KEYVANI	34-49
A review of <i>Dīvān of Azraqī-ye Heravī</i> / Majdoddin KEYVANI	50-54
Some remarks on <i>A Fragment of an Old Exegesis in Persian</i> / Masoud QASEMI	55-64
Some remarks on <i>An Interpretation of the Holy Qur'ān</i> / Masoud QASEMI	65-71
Shaykh Mahmūd-i Pīr-Budāqī's narration of the <i>Rubā'īyyāt</i> of Khayyām / Seyyed Ali MIRAFZALI	72-75
<i>Pronunciation in Classical Persian Poetry</i> : an exemplar for what should and should not be done in research / Ali SHAPOURAN	76-104
An apocryphal story about Quran manuscripts in Afghanistan: a review of <i>The Story of Invisible Qurans of Afghanistan</i> , and "A Beginning of Cataloguing Manuscripts in Afghanistan" / Masoume NAZARI	105-108
A look into the edition of <i>Khulāṣat al-'Ash'ār va Zubdat al-'Afkār (Yazd, Kerman and its suburbs)</i> / Mortaza MOUSAVI	109-125
An introduction and a review of <i>Nāṣir Khusraw</i> / Hassan HEYDARZADEH SARDORUD	126-136
A review of the Persian translation of <i>Shakuntala</i> / Seyyed AhmadReza QAEMMAQAMI	137-141
A bird's-eye view of <i>Le Quran des Historians</i> / Zeynab Sadat ABTAHI	142-146
A critical look into "A Newly-Found Inscription at the tomb of Darius-the-great in Naqsh-e Rostam (DNf)" / Soheil DELSHAD	147-159

Essays on Research

What does an etymologist do? (6-10) / Seyyed AhmadReza QAEMMAQAMI.....	160-166
--	---------

Iran in Ottoman Texts and Sources (20)

Works of Na'imā Muṣṭafā Efendī / Nasrollah SALEHI	167-170
---	---------

Gozarash-e Miras

**Quarterly Journal of Textual Criticism,
Codicology and Iranology**

**Third Series, vol. 4, no. 1 - 2, Spring - Summer 2019
[Pub. Winter 2021]**

Properietor:

The WRITTEN HERITAGE RESEARCH INSTITUTE

Managing Director & Editor-in-Chief:

Akbar Irani

Assistant Editor:

Masoud Rastipour

Managing Editor:

Younes Taslimi-Pak

Cover:

Mahmood Khani

Print:

Miras

No. 1182, Enghelab Ave.,

**Between Daneshgah St. & Abureyhan St.,
Tehran, Iran**

Postal Code: 1315693519

Tel: 66490612, Fax: 66406258

Website: www.mirasmaktoob.ir

E-mail: gozarash@mirasmaktoob.ir